

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

I følge liste

Nr.	Vår ref	Dato
H-1/17	16/851 - 10	04.01.2017

Statsbudsjettet 2017 - Det økonomiske opplegget for kommuner og fylkeskommuner

Dette rundskrivet orienterer om det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2017 etter Stortingets budsjettvedtak.

Regjeringen Solberg la 6. oktober 2016 fram budsjettforslaget for 2017 i Prop. 1 S (2016–2017). Stortingets finanskomité avga 28. november 2016 Innst. 2 S (2016–2017) med forslag til rammevedtak for 2017. Innstillingen ble vedtatt av Stortinget 5. desember. Videre avga finanskomiteen 12. desember 2016 Innst. 3 S (2016–2017) om skatter, avgifter og toll 2017. På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 17. desember kommunale og fylkekommunale skattører. Stortingets kommunal- og forvaltningskomité avga 9. desember 2015 Innst. 16 S (2016–2017). På bakgrunn av innstillingen vedtok Stortinget 15. desember rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner for 2017. For nærmere detaljer om budsjettopplegget for kommunesektoren 2017 viser vi til ovennevnte budsjettdokumenter.

Grønt hefte 2017 er beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2016–2017) og viser regjeringens forslag til fordeling av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner. Under pkt. 2 er det redegjort for endringer i rammetilskuddet for 2017 som følge av Stortingets budsjettvedtak. Vedlagt er tabeller som viser endringene på kommune- og fylkesnivå. Under pkt. 3 gis en oversikt over datoer for utbetaling av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner.

1. KOMMUNESEKTORENS INNTEKTSRAMMER 2017

Veksten i kommunesektorens samlede inntekter anslås å bli 4,8 mrd. kroner i 2017, tilsvarende 1,0 pst. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i 2016 i revidert nasjonalbudsjett for 2016. Inntektsrammen anslås å bli knapt 1,4 mrd. kroner høyere enn anslaget i Prop. 1 S (2016 -2017). Økningen skyldes hovedsakelig økte øremerkede midler til belønningsordning for kollektivtransport, lærertetthet i skolen og flere førskolelærere.

Av veksten i kommunesektorens inntekter er 3,8 mrd. kroner vekst i frie inntekter, tilsvarende 1,1 pst. Veksten i de frie inntektene er nedjustert med knappe 0,3 mrd. kroner sammenliknet med forslaget i Prop. 1 S (2016 – 2017). Nedjusteringen skyldes blant annet at satsingen på økt lærertetthet i skolen (150 mill. kroner), som inngikk i veksten i de frie inntektene i forslaget i Prop. 1 S (2016 – 2017), etter vedtak i Stortinget gis som et øremerket tilskudd. Videre er kommunenes skjønntilskudd nedjustert med netto 95 mill. kroner sammenliknet med forslaget i Prop. 1 S (2016 – 2017). En omprioritering fra fylkeskommunenes rammetilskudd til regionale utviklingsmidler er også med på å trekke ned veksten i kommunesektorens frie inntekter.

Som følge av endringer i skatteopplegget anslås kommunenes og fylkeskommunenes skatteinntekter å bli henholdsvis 182 og 7 mill. kroner høyere enn anslått i Prop. 1 S (2016 – 2017). Rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Skattørene holdes uendret som i forslaget.

2. ENDRINGER I RAMMETILSKUDET SOM FØLGE AV STORTINGETS BUDSJETTVEDTAK

Nedenfor er det redegjort for endringer i rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner som Stortinget vedtok ift. forslaget i Prop. 1 S (2016–2017). Vedlegg 1 og 2 viser fordelingen av rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner etter Stortingets budsjettvedtak.

2.1 Kapittel 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Stortinget vedtok en netto reduksjon på 409,970 mill. kroner, knyttet til følgende saker:

Reduksjon i innbyggertilskuddet som følge av at midler til tidlig innsats i grunnskolen øremerkes (-150 mill. kroner)

I Prop. 1 S (2016 – 2017) begrunnes 150 mill. kroner av veksten i frie inntekter i 2017 med tidlig innsats i grunnskolen. Ved budsjettbehandlingen vedtok Stortinget at midlene øremerkes og flyttes til kap. 226, post 63 på Kunnskapsdepartementets budsjett. Som følge av dette reduseres innbyggertilskuddet til kommunene med 150 mill. kroner. Midlene trekkes ut etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole, tilsvarende som de ble lagt inn.

Reduksjon i innbyggertilskuddet som følge av redusert etterspørsel etter barnehageplasser (-77,970 mill. kroner)

Stortinget vedtok å øke kontantstøtten med 1 500 kroner per måned fra 1.8.2017. Dette vil gi redusert etterspørsel etter barnehageplasser, og rammetilskuddet til kommunene reduseres som følge av dette med 77,970 mill. kroner.

Endringer i skatteopplegget (-182 mill. kroner)

Kommunenes skatteinntekter anslås å bli 182 mill. kroner høyere som følge av endringer i skatteopplegget i 2017. Som følge av dette reduseres innbyggertilskuddet til kommunene med 182 mill. kroner. Reduksjonen er fordelt med et likt beløp per innbygger for alle kommuner.

Post 64 Skjønnstilskudd

Stortinget vedtok en reduksjon på post 64 Skjønnstilskudd på netto 95 mill. kroner, knyttet til følgende saker:

Tinn kommune, omstillingsmidler (5 mill. kroner)

Stortinget vedtok å øke skjønnstilskuddet med 5 mill. kroner knyttet til omstillingsarbeid i Tinn kommune.

Ubrukte skjønnsmidler til uforutsette hendelser i kommunene i 2016 (-100 mill. kroner)

Ved behandlingen av Prop. 29 S (2016 – 2017) vedtok Stortinget at ubrukte skjønnsmidler i 2016 kan overføres til 2017. Det ble anslått at om lag 155 mill. kroner vil bli stående ubrukt i 2016. Som følge av dette vedtok Stortinget å redusere kommunenes skjønnsramme i 2017 med 100 mill. kroner sammenliknet med forslaget i Prop. 1 S (2016 – 2017).

2.2 Kapittel 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Stortinget vedtok en netto økning på 11,8 mill. kroner knyttet til følgende saker:

Økt lærlingstilskudd (50 mill. kroner)

Stortinget vedtok en styrking av lærlingstilskuddet ut over forslaget i Prop. 1 S (2016 – 2017) på 2 500 kroner per kontrakt. Dette innebærer en ytterligere kompensasjon til fylkeskommunene på 50 mill. kroner. Tilskuddet fordeles etter delkostnadsnøkkelen for videregående opplæring.

Tapskompensasjon for endringer i inntektssystemet for fylkeskommunene (40 mill. kroner)

I Prop. 1 S (2016 – 2017) videreførte regjeringen kompensasjonen på 255 mill. kroner til fylkeskommunene som følge av tap på endringer i inntektssystemet. Her var tapskompensasjonen fordelt med 125 mill. kroner til alle fylkeskommunene som taper mer enn 200 kroner per innbygger, 45 mill. kroner til alle som taper mer enn 500 kroner per innbygger og 85 mill. kroner til alle som taper over 700 kroner per innbygger. Stortinget vedtok å øke tapskompensasjonen med ytterligere 40 mill. kroner, til i alt 295 mill. kroner. Økningen i tapskompensasjonen er fordelt med samme relative fordeling mellom fylkeskommunene som i forslag til statsbudsjett for 2017.

Ideelle sentre foreldre og barn, Oslo (14,8 mill. kroner)

I Prop. 1 S (2016 – 2017) ble det foreslått å overføre 14,8 mill. kroner til kjøp av plasser fra ideelle sentre for foreldre og barn fra tilskuddet til barnevernet i Oslo (14,8 mill. kroner) til Barne- og likestillingsdepartementets budsjett. Ved budsjettbehandlingen vedtok Stortinget at midlene tilbakeføres fra BLD til rammetilskuddet til Oslo. Tilskuddet til barnevern o.a. til Oslo øker med dette med 14,8 mill. kroner.

Økt kjøp av plasser, ideelle foreldre og barn (4 mill. kroner)

Stortinget vedtok ved budsjettbehandlingen å øke tilskuddet til kjøp av plasser fra ideelle sentre for foreldre og barn til Oslo med 4 mill. kroner. Tilskuddet til barnevern o.a. til Oslo øker med dette med 4 mill. kroner.

Kompensasjon for økning i CO2-avgift, fylkesveiferjer og lokale båtruter (10 mill. kroner)

Rammetilskuddet til fylkeskommunene økes med 10 mill. kroner i forbindelse med en ytterligere økning i CO2-avgift på mineralolje på 6 øre/liter fra 1.1.2017. Avgiftsøkningen fører til en økning i fylkeskommunenes utgifter i tilknytning til inngåtte avtaler om fylkesveiferjer og lokal båttransport. 6 mill. kroner av økningen i rammetilskuddet er knyttet til fylkesveiferjer, mens 4 mill. kroner er knyttet til lokale båtruter. Kompensasjonen er fordelt etter båt- og ferjekriteriene i kostnadsnøkkelen.

Endringer i skatteopplegget (-7 mill. kroner)

Fylkeskommunenes skatteinntekter anslås å bli 7 mill. kroner høyere i 2017 som følge av endringer i skatteopplegget 2017. Som følge av dette reduseres innbyggertilskuddet med 7 mill. kroner. Reduksjonen er fordelt med et likt beløp per innbygger for alle fylkeskommuner.

Omprioritering av fylkeskommunenes rammetilskudd (-100 mill. kroner)

Ved budsjettbehandlingen vedtok Stortinget å omprioritere 100 mill. kroner fra fylkeskommunenes rammetilskudd til regionale utviklingsmidler på kap. 550, post 64 *Inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn*. Vedtaket innebærer at midler til fornying og opprusting av fylkesvegnettet reduseres med 100 mill. kroner, sammenliknet med forslaget i Prop. 1 S (2016 – 2017) (Tabell C-fk).

2.3 Andre saker

Overgangsordning for kommuner som har vedtatt å slå seg sammen

I Innst. 16 S er komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre enige om at både endringer i basistilskuddet og småkommunetillegget fra 2016 til 2017 skal inkluderes i overgangsordningen for kommuner som har vedtatt å slå seg sammen. For å unngå dobbeltkompensasjon skal det korrigeres for kompensasjon som allerede er gitt gjennom inntektsgarantiordningen (INGAR).

Infrastrukturpott – økning (50 mill. kroner)

I Prop. 1 S (2016 – 2017) foreslo regjeringen en bevilgning til infrastrukturtiltak til kommuner som skal slå seg sammen på 100 mill. kroner i 2017. Som følge av stortingsbehandlingen økes midlene til infrastrukturtiltak med 50 mill. kroner, til i alt 150 mill. kroner. Ordningen skal omfatte alle kommuner som slås sammen i reformperioden.

3. TIDSPUNKT FOR UTBETALING AV RAMMETILSKUDD 2017

Rammetilskudd for 2017 vil være på mottakers konto følgende datoer: 5. januar, 2. februar, 2. mars, 6. april, 4. mai, 1. juni, 6. juli, 1. september, 5. oktober, 2. november.

Terminutbetalingene av rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner dokumenteres på Kommunal- og moderniseringsdepartementets hjemmeside regjeringen.no/kmd.

Med hilsen

Thor Bernstrøm e.f
avdelingsdirektør

Hege Rønning
seniorrådgiver

Vedlegg

1. Vedlegg 1 Rammetilskudd 2017, kommunene
2. Vedlegg 2 Rammetilskudd 2017, fylkeskommunene
3. Vedlegg 3 Statlige overføringer til kommunesektoren i 2016 og 2017